

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหาที่ต้องการทราบจากการวิจัย.....	6
วัตถุประสงค์หลักของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
แผนการดำเนินงานวิจัย.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	10
กรอบความคิดในการวิจัย.....	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
แนวคิดเรื่องคุณภาพชีวิต.....	13
ความหมายของคุณภาพชีวิต.....	13
ความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพชีวิต.....	15
เครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิต.....	15
แนวทางในการปรับปรุงคุณภาพชีวิต.....	21
การจัดกิจกรรมเพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิต.....	23
แนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน.....	25
ความหมายการมีส่วนร่วมของประชาชน.....	25
ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชน.....	26
กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน.....	28

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม.....	29
ความหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม.....	30
เป้าหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม.....	31
ปรัชญาและแนวคิดของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม.....	31
หลักการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม.....	33
วิธีการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม.....	34
องค์ประกอบของผู้เกี่ยวข้องกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม.....	36
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม.....	37
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชนบทไทย.....	41
ปัญหาของชนบทไทยในปัจจุบัน.....	41
สาเหตุแห่งปัญหาในการพัฒนาชนบท.....	43
ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้านในงานพัฒนาชนบท.....	45
หลักการของข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน / ชุมชน.....	46
วัตถุประสงค์ของข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน / ชุมชน.....	46
ประโยชน์ของข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน / ชุมชน.....	46
ตัวชี้วัดข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน / ชุมชน.....	47
ระดับคะแนนของตัวชี้วัดข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน / ชุมชน.....	47
การจัดระดับการพัฒนาของหมู่บ้าน.....	47
จำนวนหมู่บ้านชนบทไทยตามระดับการพัฒนา.....	48
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	50
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	53
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	53
เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
ประเภทของข้อมูลสนามที่เก็บรวบรวม.....	54
วิธีดำเนินการวิจัยภาคสนาม.....	55
ขั้นเตรียมการวิจัย.....	55

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ขั้นเตรียมทีมวิจัย.....	57
ขั้นศึกษาวิเคราะห์ปัญหาชุมชนและแนวทางแก้ไข.....	57
ขั้นกำหนด โครงการและกิจกรรม.....	58
ขั้นดำเนิน โครงการและกิจกรรม.....	58
ขั้นการประเมินผล.....	58
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ.....	60
การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ.....	61
การตรวจสอบข้อมูล.....	61
บทที่ 4 การศึกษาข้อมูลชุมชน.....	63
ข้อมูลของพื้นที่ชุมชนบ้านประตู่เขียน หมู่ที่ 5.....	63
ข้อมูลทั่วไปของชุมชน.....	63
ข้อมูลพื้นฐานของชุมชน.....	68
ข้อมูลของพื้นที่ชุมชนบ้านอ่าวทึง หมู่ที่ 4.....	71
ข้อมูลทั่วไปของชุมชน.....	71
ข้อมูลพื้นฐานของชุมชน.....	78
ข้อมูลของพื้นที่ชุมชนบ้านขาว หมู่ที่ 3.....	81
ข้อมูลทั่วไปของชุมชน.....	81
ข้อมูลพื้นฐานของชุมชน.....	87
บทที่ 5 ผลการวิจัย.....	91
ขั้นเตรียมการวิจัย.....	91
การเลือกพื้นที่ดำเนินการวิจัย.....	91
การบูรณาการคณะผู้วิจัยเข้ากับพื้นที่วิจัย.....	93
ขั้นเตรียมทีมวิจัย.....	98
การเตรียมทีมวิจัยฝ่ายพัฒนา.....	98
การเตรียมทีมวิจัยฝ่ายชุมชน.....	106

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ขั้นศึกษาวิเคราะห์ปัญหาชุมชน.....	117
การดำเนินเวทีเสวนา ครั้งที่ 1.....	118
การดำเนินเวทีเสวนา ครั้งที่ 2.....	135
ขั้นกำหนด โครงการและกิจกรรม.....	150
วิธีดำเนินการ.....	151
ผลดำเนินการ.....	152
ขั้นดำเนินโครงการและกิจกรรม.....	155
การดำเนินโครงการในพื้นที่บ้านขาว หมู่ที่ 3.....	155
การดำเนินโครงการในพื้นที่บ้านอ่าวทึง หมู่ที่ 4.....	187
การดำเนินโครงการในพื้นที่บ้านประดู่เขียน หมู่ที่ 5.....	211
การรายงานสรุปโครงการวิจัย.....	237
ขั้นการประเมินผลโครงการวิจัย.....	240
การประเมินผลโครงการวิจัยในพื้นที่บ้านขาว หมู่ที่ 3.....	241
การประเมินผลโครงการวิจัยในพื้นที่บ้านอ่าวทึง หมู่ที่ 4.....	250
การประเมินผลโครงการวิจัยในพื้นที่บ้านประดู่เขียน หมู่ที่ 5.....	258
บทที่ 6 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	269
สรุปผลการวิจัย.....	270
ผลในขั้นศึกษาวิเคราะห์ปัญหาชุมชน.....	270
ผลในขั้นกำหนด โครงการและกิจกรรม.....	273
ผลในขั้นดำเนินโครงการและกิจกรรม.....	274
ผลในขั้นการประเมินผลโครงการ.....	274
การอภิปรายผล.....	275
ข้อเสนอแนะ.....	276
บรรณานุกรม.....	279
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมในโครงการวิจัย.....	283
ภาคผนวก ข ภาพกิจกรรมในโครงการวิจัย.....	327
ภาคผนวก ค ตารางปฏิบัติงานในโครงการวิจัย.....	346

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
4.1	ร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ในชุมชนบ้านประตู่เขียน จำแนกตามระดับปัญหาของชุมชนตามตัวชี้วัดด้านต่าง ๆ.....	69
4.2	ร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ในชุมชนบ้านอ่าวทึง จำแนกตามระดับปัญหาของชุมชนตามตัวชี้วัดด้านต่าง ๆ.....	79
4.3	ร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ในชุมชนบ้านขาว จำแนกตามระดับปัญหาของชุมชนตามตัวชี้วัดด้านต่าง ๆ.....	88
5.1	ปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของชุมชนพื้นที่บ้านขาว หมู่ที่ 3 และคะแนนการจัดอันดับความสำคัญของปัญหา.....	130
5.2	ปัญหาสำคัญ 5 อันดับแรกของชุมชนพื้นที่บ้านขาว หมู่ที่ 3.....	131
5.3	ปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของชุมชนพื้นที่บ้านอ่าวทึง หมู่ที่ 4 และคะแนนการจัดอันดับความสำคัญของปัญหา.....	132
5.4	ปัญหาสำคัญ 5 อันดับแรกของชุมชนพื้นที่บ้านอ่าวทึง หมู่ที่ 4.....	133
5.5	ปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของชุมชนพื้นที่บ้านประตู่เขียน หมู่ที่ 5.....	134
5.6	ปัญหาสำคัญ 5 อันดับแรกของชุมชนพื้นที่บ้านประตู่เขียน หมู่ที่ 5.....	134
5.7	แสดงปัญหาสำคัญ 5 อันดับแรกของชุมชนบ้านขาว หมู่ที่ 3 พร้อมสาเหตุและแนวทางแก้ไขจากการศึกษาวิเคราะห์ของทีมวิจัยฝ่ายชุมชน.....	137
5.8	แสดงปัญหาสำคัญ 5 อันดับแรกของชุมชนบ้านอ่าวทึง หมู่ที่ 4 พร้อมสาเหตุและแนวทางแก้ไขจากการศึกษาวิเคราะห์ของทีมวิจัยฝ่ายชุมชน.....	142
5.9	แสดงปัญหาสำคัญ 5 อันดับแรกของชุมชนบ้านประตู่เขียน หมู่ที่ 5 พร้อมสาเหตุและแนวทางแก้ไขจากการศึกษาวิเคราะห์ของทีมวิจัยฝ่ายชุมชน.....	145

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
5.10	ผลการประเมินโครงการอบรมความรู้เรื่องการจัดโฮมสเตย์ ชุมชนบ้านขาว หมู่ที่ 3.....	158
5.11	ผลการประเมินโครงการอบรมปฏิบัติการกำจัดหอยเชอรี่เพื่อทำปุ๋ยหมักชีวภาพ ชุมชนบ้านขาว หมู่ที่ 3.....	162
5.12	ผลการประเมินโครงการอบรมปฏิบัติการเพาะพันธุ์ปลาอุกด้วยวิธีฉีดฮอร์โมนผสมเทียม ชุมชนบ้านขาว หมู่ที่ 3.....	163
5.13	ผลการประเมินโครงการอบรมการคัดเลือกและผลิตเมล็ดข้าวพันธุ์ดี ชุมชนบ้านขาว หมู่ที่ 3.....	170
5.14	ผลการประเมินโครงการอบรมการปลูกพืชสวนผสมและทำปุ๋ยหมัก ชุมชนบ้านขาว หมู่ที่ 3.....	174
5.15	ผลการประเมินโครงการอบรมปฏิบัติการประดิษฐ์และตกแต่งดอกไม้ งานศพ ชุมชนบ้านขาว หมู่ที่ 3.....	178
5.16	ผลการประเมินโครงการอบรมปฏิบัติการเขียนโครงการ ชุมชนบ้านขาว หมู่ที่ 3.....	183
5.17	ผลการประเมินโครงการอบรมปฏิบัติการเพาะพันธุ์ปลาอุกด้วยวิธีฉีดฮอร์โมนผสมเทียม ชุมชนบ้านอ่าวทึง หมู่ที่ 4.....	191
5.18	ผลการประเมินโครงการอบรมการปลูกพืชสวนผสมและทำปุ๋ยหมัก ชุมชนบ้านอ่าวทึง หมู่ที่ 4.....	195
5.19	ผลการประเมินโครงการอบรมเพื่อสร้างเสริมการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนของชาวบ้านชุมชนบ้านอ่าวทึง หมู่ที่ 4.....	201
5.20	ผลการประเมินโครงการอบรมปฏิบัติการเพาะเลี้ยงไรแดง ชุมชนบ้านอ่าวทึง หมู่ที่ 4.....	204

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
5.21	ผลการประเมินโครงการอบรมปฏิบัติการเพาะเลี้ยงเห็ด ชุมชนบ้านอ่าวทึง หมู่ที่ 4.....	209
5.22	ผลการประเมินโครงการอบรมปฏิบัติการประดิษฐ์และตกแต่งดอกไม้ งานศพ ชุมชนบ้านประตู่เขียน หมู่ที่ 5.....	215
5.23	ผลการประเมินโครงการอบรมความรู้การเลี้ยงโคพันธุ์พื้นเมืองอย่างครบวงจร ชุมชนบ้านประตู่เขียน หมู่ที่ 5.....	220
5.24	ผลการประเมินโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเขียนโครงการชุมชนบ้านประตู่เขียน หมู่ที่ 5.....	224
5.25	ผลการประเมินโครงการอบรมการปลูกพืชสวนผสมและการทำปุ๋ยหมัก ชุมชนบ้านประตู่เขียน หมู่ที่ 5.....	
5.26	ผลการประเมินโครงการอบรมเพื่อสร้างเสริมการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนของชาวบ้าน ชุมชนบ้านประตู่เขียน หมู่ที่ 5.....	
5.27	ผลการประเมินโครงการอบรมการทำขนมแก๋กลุ่มแม่บ้าน ชุมชนบ้านประตู่เขียน หมู่ที่ 5.....	
5.28	ผลการประเมินโครงการวิจัยระยะแรกในพื้นที่บ้านขาว หมู่ที่ 3.....	
5.29	ผลการประเมินโครงการวิจัยระยะที่สองในพื้นที่บ้านขาว หมู่ที่ 3.....	
5.30	ผลการประเมินโครงการวิจัยระยะแรกในพื้นที่บ้านอ่าวทึง หมู่ที่ 4.....	
5.31	ผลการประเมินโครงการวิจัยระยะที่สองในพื้นที่บ้านอ่าวทึง หมู่ที่ 4.....	
5.32	ผลการประเมินโครงการวิจัยระยะแรกในพื้นที่บ้านประตู่เขียน หมู่ที่ 5.....	
5.33	ผลการประเมินโครงการวิจัยระยะที่สองในพื้นที่บ้านประตู่เขียน หมู่ที่ 5...	

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
5.21	ผลการประเมิน โครงการอบรมปฏิบัติการเพาะเลี้ยงเห็ด ชุมชนบ้านอ่าวทึง หมู่ที่ 4.....	209
5.22	ผลการประเมิน โครงการอบรมปฏิบัติการประดิษฐ์และตกแต่งดอกไม้ งานศพ ชุมชนบ้านประตู่เขียน หมู่ที่ 5.....	215
5.23	ผลการประเมิน โครงการอบรมความรู้การเลี้ยง โคพันธุ์พื้นเมืองอย่างครบวงจร ชุมชนบ้านประตู่เขียน หมู่ที่ 5.....	220
5.24	ผลการประเมิน โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเขียน โครงการชุมชนบ้านประตู่เขียน หมู่ที่ 5.....	224
5.25	ผลการประเมิน โครงการอบรมการปลูกพืชสวนผสมและการทำปุ๋ยหมัก ชุมชนบ้านประตู่เขียน หมู่ที่ 5.....	
5.26	ผลการประเมิน โครงการอบรมเพื่อสร้างเสริมการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชน ของชาวบ้าน ชุมชนบ้านประตู่เขียน หมู่ที่ 5.....	
5.27	ผลการประเมิน โครงการอบรมการทำขนมแก๋กลุ่มแม่บ้าน ชุมชนบ้านประตู่เขียน หมู่ที่ 5.....	
5.28	ผลการประเมิน โครงการวิจัยระยะแรกในพื้นที่บ้านขาว หมู่ที่ 3.....	
5.29	ผลการประเมิน โครงการวิจัยระยะที่สองในพื้นที่บ้านขาว หมู่ที่ 3.....	
5.30	ผลการประเมิน โครงการวิจัยระยะแรกในพื้นที่บ้านอ่าวทึง หมู่ที่ 4.....	
5.31	ผลการประเมิน โครงการวิจัยระยะที่สองในพื้นที่บ้านอ่าวทึง หมู่ที่ 4.....	
5.32	ผลการประเมิน โครงการวิจัยระยะแรกในพื้นที่บ้านประตู่เขียน หมู่ที่ 5.....	
5.33	ผลการประเมิน โครงการวิจัยระยะที่สองในพื้นที่บ้านประตู่เขียน หมู่ที่ 5...	

สารบัญญภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบความคิดในการวิจัย.....	11
2	แบบจำลองแนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของการมีส่วนร่วมของ ประชาชน.....	27
3	ภาพแสดงความสัมพันธ์กันขององค์ประกอบ 3 ฝ่าย ก่อนและหลังการวิจัย แบบ PAR.....	36
4	วงจรกระบวนการวิจัยแบบ PAR.....	40

